Adevărul viu

O chemare la trezire dincolo de texte

Eu sunt un om care pune întrebări. Nu pentru că vreau să dau peste cap tot ce e sacru, ci pentru că vreau să înțeleg ce înseamnă, cu adevărat, să cauți Adevărul. Am crescut auzind „stă scris" – în Biblie, în Coran, în tradiții religioase de tot felul. Mi s-a spus că acolo, în paginile acelea, e Adevărul absolut. Dar cu cât am citit mai mult, cu cât am privit mai atent istoria și oamenii, cu atât am realizat că „stă scris" poate fi o capcană. Nu pentru că textele sunt rele, ci pentru că noi, oamenii, le transformăm în idoli. Și idolii nu vorbesc. Idolii ucid.

Nu tot ce „stă scris" vine de la Dumnezeu

Dacă cineva citește Vechiul și Noul Testament cu ochii deschiși, fără frica de a pune întrebări, va descoperi că nu tot ce găsește acolo poartă amprenta unui Dumnezeu drept și adevărat. Sunt pasaje care se contrazic, altele care justifică violența, înșelătoria, chiar și uciderea în numele credinței. Să spui că toate acestea sunt „Cuvântul lui Dumnezeu" înseamnă să accepți că Dumnezeu se contrazice, că își schimbă caracterul și că poate aproba răul. Dar un astfel de „dumnezeu" nu este Cel pe care l-au vestit profeții adevărați și nici Cel pe care L-a arătat Isus.

A te agăța de ideea că „toate Scripturile" sunt egale în inspirație și valoare înseamnă, de fapt, a-ți închide ochii la realitate. Cine nu vrea să vadă aceste nonsensuri se orbește singur. Și atunci, în loc să urmeze Adevărul, se afundă în minciună, transformând contradicția într-un articol de credință și absurdul într-o virtute.

Canonul: o invenție umană, nu o poruncă divină

Când eram mai tânăr, credeam că un „canon sacru" – fie că e Torah, Biblia sau Coranul – e o colecție de texte venite direct de la Dumnezeu, imuabile, perfecte. Dar apoi am învățat ceva care mi-a schimbat perspectiva: ideea de „canon" nu vine din profeți sau din revelație. Vine din filosofia greacă. Grecii iubeau ordinea, sistemele, adevărul fixat în scris. Pentru ei, un adevăr care nu putea fi pus pe papirus nu era de încredere. Așa că religiile au împrumutat modelul: au luat chemarea vie a lui Dumnezeu – glasul care a vorbit lui Avraam, lui Moise, profeților – și au transformat-o într-o carte „sfântă". Dar Dumnezeu n-a dat o carte. A dat o misiune. Scrisul a venit după, ca o mărturie, nu ca un înlocuitor al Lui.

Când instituțiile religioase au creat canoane, au vrut să controleze. Și astfel, autoritatea n-a mai venit din relația cu Adevărul viu, ci din ce „stă scris”. Dar ce se întâmplă când textul devine mai important decât conștiința?

Profeții: glasul care deranjează ce „stă scris”

Îmi place să citesc despre profeți – oameni ca Ieremia sau Isaia. Ei nu erau bineveniți în Templu. Nu erau aplaudați de preoți. De ce? Pentru că spuneau adevăruri incomode. Poporul zicea: „Avem Templul, avem Legea, suntem aleșii!” – adică, „stă scris” că suntem în regulă. Dar profeții veneau și ziceau: „Nu ritualurile, nu textele, nu Templul vă salvează. Doar dreptatea, adevărul, ascultarea de glasul viu al lui Dumnezeu.”

Ieremia a fost aproape ucis pentru că a profețit că Ierusalimul va cădea (Ieremia 26:8). Preoții și poporul au scos „stă scris” ca să-l contrazică: „Cum îndrăznești? Scripturile spun că Sionul e veșnic!” (Psalm 132:14). Și totuși, Ieremia a avut dreptate. Dar a fost recunoscut abia după ce Ierusalimul a fost distrus, abia după ce a murit. Validarea post-mortem nu e validare. E dovada că „stă scris” a fost folosit ca să închidă gura unui profet viu.

Isus: condamnat prin „stă scris”

Nicăieri nu e mai clară această problemă decât în viața lui Isus. El n-a fost condamnat pentru că a furat sau a ucis. A fost condamnat pentru blasfemie – pentru că a sfidat „stă scris”. Sinedriul a zis: „Avem o Lege, și după Legea noastră trebuie să moară” (Ioan 19:7). Isus spunea „Ați auzit că s-a zis… dar Eu vă spun” – nu ca să nege revelația, ci ca să arate că Adevărul e mai mult decât un text. Era viu, vorbea, trăia printre ei. Dar ei au ales textul. Au ales canonul. Și l-au ucis.

Nu e doar o poveste veche. E un model care se repetă. În creștinism, islam, iudaism – peste tot unde există un „canon”, acesta devine un fel de idol. Fiecare religie își apără adevărul cu versete, cu citate, cu „stă scris”. Și fiecare îl folosește ca să condamne pe oricine îndrăznește să spună altceva.

Filosofia din spatele textului

Ce m-a șocat cel mai mult a fost să descopăr că multe dintre ideile din textele sacre – despre un Dumnezeu static, despre mântuire ca un „mecanism” sau despre lupta cosmică între bine și rău – nu vin din revelație, ci din filosofia greacă. Da, din Platon, din Aristotel. Ei au modelat felul în care religiile și-au scris canoanele. Așa că „stă scris” nu e doar o mărturie a lui Dumnezeu, ci și o oglindă a gândirii omenești de acum 2.000 de ani. Și totuși, noi îl tratăm ca pe un adevăr absolut.

Interpretarea: sabia cu două tăișuri

Mi s-a spus mereu: „Textul e clar, obiectiv.” Dar nu e. Orice „stă scris” e interpretat. Deuteronomul rescrie Exodul. Evangheliile interpretează profeții. Fiecare denominație, fiecare preot, fiecare teolog ia „stă scris” și îl modelează după propria agendă. Și ce e mai grav: când zici „stă scris”, de fapt zici „asta e interpretarea mea”. Dar o prezinți ca absolută. Așa se nasc conflictele, condamnările, războaiele religioase – toate pornite de la versete.

Paradoxul profeților

Cel mai dureros paradox e cel al profeților. În Deuteronom 18, Dumnezeu promite un profet ca Moise, pe care trebuie să-l ascultăm. Dar Deuteronom 13 zice că un profet, chiar dacă face minuni, poate fi ucis dacă „îndeamnă la alți dumnezei”. Cine decide ce înseamnă „alți dumnezei”? Preoții. Cei cu „stă scris” în mână. Așa că profetul autentic, care vine cu un mesaj viu, e mereu vulnerabil. Ieremia, Isus, atâția alții – respinși, condamnați, uciși, pentru că „stă scris” a fost mai puternic decât glasul lor.

Ce mai rămâne?

Dacă „stă scris” nu e Adevărul absolut, ce mai rămâne? E o întrebare care m-a bântuit. Și răspunsul nu e ușor, dar e singurul care are sens pentru mine: Adevărul nu e în text. E viu. E în conștiința trează, în curajul de a asculta un glas care vorbește dincolo de pagini. E în dreptatea pe care o trăiești, nu în versetele pe care le citezi.

Isus n-a venit să ne dea un nou „stă scris”. A venit să ne arate cum Adevărul se întruchipează – în fapte, în iubire, în sacrificiu.

Profeții n-au venit să apere un text, ci să trezească un popor.

Și eu, ca om care vrea să înțeleagă, nu pot accepta că textul biblic – așa cum îl avem acum, cu modificările și inserțiile adăugate în timp – ar fi o autoritate absolută. Mai ales când aceste adăugiri au fost făcute tocmai pentru a crea paradoxuri, ambiguități și contradicții, astfel încât textul să fie mereu la mâna celor care se pretind singurii „în drept” să-l interpreteze.

Textul alterat și interpretat prin grila filosofiei

Nu vreau un „adevăr” care se clădește pe consens academic sau pe autoritate instituțională, ci un adevăr care stă în picioare prin coerență și claritate. De aceea, prefer să curăț textul de paradoxurile

artificiale și să caut sensul lui real – acela care luminează, nu acela care ascunde în spatele unor interpretări contradictorii.

Trebuie s-o spun clar: „stârpirea Unsului” nu a început în Ierusalim, ci mult mai devreme, la Alexandria. Acolo, iudeii au acceptat să-și modifice scrierile prin Septuaginta, adaptându-le ideilor filosofiei grecești – „cornul cel mic” din Daniel 8. Această filosofie, cu accentul ei pe „esențe” și construcții abstracte, a schimbat radical felul în care Legea și profeții erau înțelese.

Când Isus a arătat că, pe baza textului Legii și a profeților, El este Fiul lui Dumnezeu fără să încalce nicio poruncă – dimpotrivă, confirmând sensul lor – cei care interpretau Legea au decis altfel. Nu pentru că Legea le-o cerea, ci pentru că mintea lor, deja formată „filosofic”, răspundea altor criterii decât cele ale adevărului viu.

Așa s-a ajuns ca textul alterat și interpretat prin grila filosofiei să devină armă împotriva Celui pe care ar fi trebuit să-L recunoască.

Un apel personal

Scriu asta pentru că am obosit să văd cum „stă scris” e folosit ca să justifice nedreptatea, controlul, excluderea. Am obosit să văd oameni respinși, glasuri reduse la tăcere, doar pentru că nu se potrivesc cu ce au decis unii că „stă scris”. Cred că Adevărul e mai mare decât orice text. E viu, e incomod, e liber. Și îl găsim doar dacă avem curajul să-l ascultăm. Asta e chemarea mea: să căutăm Adevărul care trăiește,.

Pentru că Adevărul nu se citează. Adevărul se trăiește.